

J. rom. c.

352

Aug. 1976. b.

8° J. Rom E C
352

C O N S P E C T U S

JURIS DIGESTORUM

ORDINE NATURALI

DISPOSITUS,

ATQUE IN USUM PRAELECTIONUM SUARUM

EDITUS

A B

JUDA THADDAEO ZAUNER,

PHILOSOPHIÆ ET J. U. DOCTORE, SERENISSIMI PRIN-
CIPIS ELECTORIS SALISBURGENSIS CONSILIARIO AULICO
ACTUALI, JURISQUE CIVILIS ET CRIMINALIS PROF. P. O.
NEC NON ELECTORALIS SCIENTIARUM, QUÆ MONACHII
FLORET, ACADEMIÆ SOCIO,

Salisburgi 1804.

Typis et impensis Bibliopolii Mayeriani.

CONTENTS

THE HISTORY OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

Bayerische
Staatsbibliothek
München

ILLUSTRISSIMO Ac EXCELLENTISSIMO

DOMINO, DOMINO

FRIDERICO MANFREDINI,

MARCHIONI,

AUGUSTISSIMI CÆSARIS

FRANCISCI II.

EJUSQUE

SERENISSIMI FRATRIS

FERDINANDI

PRINCIPIS ELECTORIS SALISBURGENSIS,

CONSILIARIO INTIMO ACTUALI,

ILLIUS

PRÆFECTO CASTRENSI,

HUJUS

SUPREMO IN GERENDA RE PUBLICA ADMINISTRO

&c. &c.

VIRO
JUSTI HONESTIQUE
TENACISSIMO,
IN MALIS MORIBUS EXSTIRPANDIS BONISQUE PLANTANDIS
INDEFESSO,
PACIS BELLIQUE ARTIBUS
EXERCITATISSIMO,
SCIENTIARUM QUARUMVIS UTILIUM
CULTORI ac PROMOTORI
VIGILANTISSIMO,
MAECENATI,
CUI DEBET UNI PLURIMUM,
PAGELLAS HASCE QUAESCUNQUE
IN
GRATI ANIMI TESSERAM

D. D. D.

Editor.

PRAEFATIO.

Simul ac in hac literarum Universitate (quam a novo suo Statore et Amplificatore haud immerito FERDINANDEAM dixeris) sub lætissimis auspiciis SERENISSIMI AC CELSISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS provinciam juris civilis et criminalis publice interpretandi suscepi; in id primas curas intendi, ut discipulis meis ad solidam legum scientiam viam rectam planamque monstrarem. In exponendo Digestorum jure ducem elegi JUSTUM HENNINGUIM BOEHMERUM, cujus compendium, etsi cum HEINECCII Elementis dictionis nitore nullo modo comparari possit, mihi tamen et materialium ubertate, et doctrinarum soliditate plerosque id genus libellos, five veteres, five novos, superare, pariterque ob suam brevitatem ufui academico imprimis infervire videtur. a) Hoc duce
etiam

a) Mecum sentit Censor in Diario Literario: Neue Leipziger Literatur-Zeitung 1804. St. 20. pag. 318. „Böhmer's

etiam in posterum ufurus sum; relicto tamen Pandectarum ordine, titulos quidem omnes retinere, at aptius collocare, sicque doctrinas affines et connexas, quoad ejus fieri potest, conjunctim proponere constitui. Ideo potissimum hocce consilium cepi, quod experientia me docuit, Pandectarum opus, si quidem pro dignitate rerum explicetur, intra anni scholastici spatium, praesertim cum hic loci Vacuna integrum pæne trimestre sibi vindicet, ne quotidianis quidem lectionibus absolvi posse. Nec mirum; nam, ut HUGO DONELLUS b) ait, NIHIL NON IN PANDECTIS PERVERSUM EST, QUOD PERTINEAT AD PARTIUM TUM COLLOCATIONEM, TUM EXPLICATIONEM; cumque hoc modo tituli, prout ibi occurrunt, scoparum solutarum instar nullo fere

mer's Lehrbuch des Pandektenrechts ist nach Rec. Urtheile unter allen, die nach der Legalordnung geschrieben wurden, das beste. Und es ist in der That räthselhaft, wie dasselbe so allgemein von dem Hellfeldischen, einer Compilation aus dem Böhmerischen, verdrängt werden konnte.“

b) In Comment. de jure civili Lib. I. Cap. I. §. 2. Add. Arn. Vinnii Brevis contra Amethodos pro arte juris Dissertatio; ante ejus Jurisprudentiam contractam.

fere nexu inter se cohæreant; aliter sane fieri non potest, quam ut ad intelligentiam tituli, loco alieno positi, aliquid vel ex anterioribus locis repetatur, vel ex posterioribus anticipetur, hacque præpostera ratione eadem crambe, non sine temporis dispendio, bis terve recoquatur.

Ut auditores filum haberent, quo me, Pandectas secundum novam eamque naturalem titulorum dispositionem interpretantem, assequi possent, hunc Conspectum adornavi, eumque typis excubendum curavi. Qua in re media incesi via, imitatus potissimum ordinem, quem JUSTINIANUS in Institutionum libris observavit, cuique juris tirones jam assueverunt. Quemadmodum enim ne CUJACIUS quidem mihi persuadere potest, in Pandectis COHÆRERE DIGESTAQUE ESSE OMNIA ARTE MIRABILI, c) ita nec novatorum illorum sententia mihi probatur, qui in Pandectis omnia fusque

c) In Paratitl. Dig. mandati vel contra.

que deque vertunt, totamque juris Ro-
mani disciplinam philosophicis ævi no-
stri συστηματικῶς, ingeniosius non raro, quam
solidius exasciatis, inædificare conantur.
Scio equidem, V. C. JOSEPHUM MAR.
SCHNEIDT Jurisprudentiam forensem
Hellfeldianam in ordinem systematicum
redegisse, ejusque librum non paucis,
tam in schola, quam in foro versantibus,
in deliciis esse. Verum etiamfi, ut vult
CHRIST. GOTTL. RICHTERUS, d) cultissi-
mus nuper apud Lipsienses legum inter-
pres, HELLFELDIANISMUS, & BARBARIS-
MUS IN JURE CIVILI mihi non plane idem
esse videantur; ingenue tamen fateor,
mihi nec HELLFELDII, nec SCHNEID-
TII hac in re omnino placere, licet,
alioquin utrumque de Jurisprudentia
haud vulgariter meritum esse, largiar.
Nam ut ille compendium suum non ex
ipso legum fonte hausit, sed maximam
partem ex recentiorum auctorum scriniis
compilavit; ita hic in digerendo opere
Hellfeldiano subinde secutus est ordinem,
ab

d) In Orat. de intereuntis Jurisprudentiæ humanioris cau-
sis.

ab œconomia juris Romani oppido alienum. Haud me latet, alias etiam complures juris civilis institutiones, methodo naturali dispositas, jam inde a tempore HUGONIS DONELLI ad hanc usque ætatem in lucem prodiisse. Ast nec harum aliqua lectionibus meis mihi fatis accommodata esse videtur, cum aliæ sint justo longiores, aliæ contra ita scriptæ, ut præter nomen vix quidpiam Romani præ se ferant, quæ si scholas occuparent, profecto timendum esset, ne Jurisprudentia Romana universe pessum iret.

Quam adjeci mantissam, multo auctionem politiolemque facere potuissem, si mihi plus otii suppetiisset, simulque ad manum fuisset BRUCKSULBERGII Memoriale Juridicum, ab illustri KOCHIO e) laudatum, cujus nomen antehac ne fando quidem acceperam.

Ceterum habeo, cur Deo O. M. palam gratias agam. Nam, cathedram confcen-

e) In opusc. de success. ab intest. civil. Edit. VIII. pag. 48.

scendens, non abs re metueram, ne ar-
duo Antecessoris muneri succumberem,
utpote jam ante

— — multum & terris jactatus, & alto.

Ast nunc, periculo mearum virium
facto, me officio meo haud imparem esse,
sentio. Primi saltem anni stadium sic mi-
hi emensus esse videor, ut nemini justam
de me conquerendi causam præbuerim.
Nec silentio præterire fas est, mihi, præ-
sertim in classe Pandectarum, discipulos
obtigisse, non tantum morum integritate
conspicuos, sed & tanta audiendi cupi-
ditate incensos, ut, etsi plerumque plena
subsellia viderim, vix tamen umquam
quempiam adesse senserim. Dici non po-
test, quam suaviter afficiat rapiatque do-
centis animum discentium attentio.

Salisburgi Calend. Sextil. M. D. CCC. IV.

LIB. I.
Principia juris generalia.

Tit. I.
De justitia & jure.

Dig. Lib. 1. Tit. 1.

Tit. II.
De origine juris, & omnium magistratuum, & successione prudentum.

Dig. Lib. 1. Tit. 2.

Tit. III.
De legibus, senatusconsultis, & longa consuetudine.

Dig. Lib. 1. Tit. 3.

Tit. IV.
De constitutionibus Principum.

Dig. Lib. 1. Tit. 4.

Tit. V.
De juris & facti ignorantia.

Dig. Lib. 22. Tit. 6.

Tit. VI.
De rebus dubiis.

Dig. Lib. 34. Tit. 5.

 Tit. VII.

De verborum significatione.

Dig. Lib. 50. Tit. 16.

Tit. VIII.

De diversis regulis juris antiqui.

Dig. Lib. 50. Tit. 17.

Tit. IX.

De regula Catoniana.

Dig. Lib. 34. Tit. 7.

LIB. II.

Jus personarum.

 TITULUS PRÆCURSORIUS.

De statu hominum.

Dig. Lib. 1. Tit. 5.

SECTIO I.

DE STATU LIBERTATIS.

Tit. I.

De servis exportandis, vel si ita mancipium venierit, ut manumittatur, vel contra.

Dig. Lib. 18. Tit. 7.

Tit. II.

De stipulatione servorum.

Dig. Lib. 45. Tit. 3.

Tit. III.

De manumissionibus.

Dig. Lib. 40. Tit. 1.

Tit. IV.

De manumissis vindicta.

Dig. Lib. 40. Tit. 2.

Tit. V.

De manumissionibus, quæ servis, ad universitatem
pertinentibus, imponuntur.

Dig. Lib. 40. Tit. 3.

Tit. VI.

De manumissis testamento.

Dig. Lib. 40. Tit. 4.

Tit. VII.

De fideicommissariis libertatibus.

Dig. Lib. 40. Tit. 5.

Tit. VIII.

De ademptione libertatis.

Dig. Lib. 40. Tit. 6.

Tit. IX.

De statu liberis.

Dig. Lib. 40. Tit. 7.

Tit. X.

Qui sine manumissione ad libertatem perveniunt.

Dig. Lib. 40. Tit. 8.

Tit. XI.

Qui, & a quibus manumissi liberi non fiunt, &
ad legem Æliam Sentiam.

Dig. Lib. 40. Tit. 9.

Tit. XII.

De jure aureorum annulorum.

Dig. Lib. 40. Tit. 10.

Tit. XIII.

De natalibus restituendis.

Dig. Lib. 40. Tit. 11.

Tit. XIV.

De homine libero exhibendo.

Dig. Lib. 43. Tit. 29.

Tit. XV.

De liberali causa.

Dig. Lib. 40. Tit. 12.

Tit. XVI.

Quibus ad libertatem proclamare non licet.

Dig. Lib. 40. Tit. 13.

Tit. XVII.

Si ingenuus esse dicetur.

Dig. Lib. 40. Tit. 14.

Tit. XVIII.

Ne de statu defunctorum post quinquennium quaeratur.

Dig. Lib. 40. Tit. 15.

Tit. XIX.

De collusione detegenda.

Dig. Lib. 40. Tit. 16.

Tit. XX.

De jure patronatus.

Dig. Lib. 37. Tit. 14.

Tit. XXI.

De obsequiis parentibus, & patronis praestandis.

Dig. Lib. 37. Tit. 15.

Tit. XXII.

De operis libertorum.

Dig. Lib. 38. Tit. 1.

Tit. XXIII.

De bonis libertorum.

Dig. Lib. 38. Tit. 2.

Tit. XXIV.

De libertis universitatum.

Dig. Lib. 38. Tit. 3.

Tit. XXV.

De assignandis libertis.

Dig. Lib. 38. Tit. 4.

Tit. XXVI.

Si quid in fraudem patroni factum sit.

Dig. Lib. 38. Tit. 5.

SECTIO II.

DE STATU CIVITATIS.

Tit. I.

De senatoribus.

Dig. Lib. 1. Tit. 9.

Tit. II.

De officio Consulis.

Dig. Lib. 1. Tit. 10.

Tit. III.

De officio præfecti prætorio.

Dig. Lib. 1. Tit. 11.

Tit. IV.

De officio præfecti urbi.

Dig. Lib. 1. Tit. 12.

Tit. V.

De officio Quæstoris.

Dig. Lib. 1. Tit. 13.

Tit. VI.

De officio prætorum.

Dig. Lib. 1. Tit. 14.

Tit. VII.

De officio præfecti vigilum.

Dig. Lib. 1. Tit. 15.

Tit. VIII.

De officio proconsulis, & legati.

Dig. Lib. 1. Tit. 16.

Tit. IX.

De officio præfecti Augustalis.

Dig. Lib. 1. Tit. 17.

Tit. X.

De officio Præsidis.

Dig. Lib. 1. Tit. 18.

Tit. XI.

De officio Procuratoris Cæsaris, vel Rationalis.

Dig. Lib. 1. Tit. 19.

Tit. XII.

De officio Juridici.

Dig. Lib. 1. Tit. 20.

Tit. XIII.

De officio Assessorum.

Dig. Lib. 1. Tit. 22.

Tit. XIV.

De captivis, & postliminio, & redemptis ab hostibus.

Dig. Lib. 49. Tit. 15.

Tit. XV.

De re militari.

Dig. Lib. 49. Tit. 16.

Tit. XVI.

De veteranis.

Dig. Lib. 49. Tit. 18.

Tit. XVII.

De collegiis & corporibus.

Dig. Lib. 47. Tit. 22.

Tit. XVIII.

Ad municipalem; & de incolis.

Dig. Lib. 50. Tit. 1.

Tit. XIX.

De decurionibus, & filiis eorum.

Dig. Lib. 50. Tit. 2.

Tit. XX.

De albo scribendo.

Dig. Lib. 50. Tit. 3.

Tit. XXI.

De muneribus, & honoribus.

Dig. Lib. 50. Tit. 4.

Tit. XXII.

De vacatione, & excusatione munerum.

Dig. Lib. 50. Tit. 5.

Tit. XXIII.

De jure immunitatis.

Dig. Lib. 50. Tit. 6.

Tit. XXIV.

De legationibus.

Dig. Lib. 50. Tit. 7.

Tit. XXV.

De decretis ab ordine faciendis.

Dig. Lib. 50. Tit. 9.

Tit. XXVI.

De censibus.

Dig. Lib. 50. Tit. 15.

SECTIO III.

DE STATU FAMILIÆ.

C A P U T I.

DE PATRIA POTESTATE.

Tit. I.

De his, qui sui, vel alieni juris sunt.

Dig. Lib. 1. Tit. 6.

Tit. II.

De liberis exhibendis, item ducendis.

Dig. Lib. 43. Tit. 30.

Tit. III.

De gradibus, & affinibus, & nominibus eorum.

Dig. Lib. 38. Tit. 10.

Tit. IV.

De sponsalibus.

Dig. Lib. 23. Tit. 1.

Tit. V.

De ritu nuptiarum.

Dig. Lib. 23. Tit. 2.

Tit. VI.

De jure dotium.

Dig. Lib. 23. Tit. 3.

Tit. VII.

De pactis dotalibus.

Dig. Lib. 23. Tit. 4.

Tit. VIII.

De fundo dotali.

Dig. Lib. 23. Tit. 5.

Tit. IX.

De donationibus inter virum, & uxorem.

Dig. Lib. 24. Tit. 1.

Tit. X.

De divortiis, & repudiis.

Dig. Lib. 24. Tit. 2.

Tit. XI.

Soluta matrimonio dos quemadmodum petatur.

Dig. Lib. 24. Tit. 3.

Tit. XII.

De impensis in res dotales factis.

Dig. Lib. 25. Tit. 1.

Tit. XIII.

De actione rerum amotarum.

Dig. Lib. 25. Tit. 2.

Tit. XIV.

De agnoscendis & alendis liberis, vel parentibus,
vel patronis, vel libertis.*Dig. Lib. 25. Tit. 3.*

Tit. XV.

De inspiciendo ventre, custodiendoque partu.

Dig. Lib. 25. Tit. 4.

Tit. XVI.

Si, ventris nomine muliere in possessionem missa,
eadem possessio dolo malo ad alium translata
dicatur.*Dig. Lib. 25. Tit. 5.*

Tit. XVII.

Si mulier ventris nomine in possessione calumniæ
causa esse dicetur.

Dig. Lib. 25. Tit. 6.

Tit. XVIII.

De concubinis, *)

Dig. Lib. 25. Tit. 7.

Tit. XIX.

De adoptionibus, & emancipationibus, & aliis mo-
dis, quibus potestas solvitur.

Dig. Lib. 1. Tit. 7.

CAPUT II.

DE TUTELA ET CURATIONE.

Tit. I.

De tutelis.

Dig. Lib. 26. Tit. 1.

Tit. II.

De testamentaria tutela.

Dig. Lib. 26. Tit. 2.

Tit. III.

De confirmando tutore, vel curatore.

Dig. Lib. 26. Tit. 3.

Tit. IV.

Rem pupilli, vel adolescentis salvam fore.

Dig. Lib. 46. Tit. 6.

*) Huic titulo annectenda est doctrina de legitimatione.

Tit. V.

De legitimis tutoribus.

Dig. Lib. 26. Tit. 4.

Tit. VI.

De tutoribus & curatoribus, datis ab his, qui jus dandi habent, & qui, & in quibus causis, specialiter dari possunt.

Dig. Lib. 26. Tit. 5.

Tit. VII.

Qui petant tutores, vel curatores; & ubi petantur.

Dig. Lib. 26. Tit. 6.

Tit. VIII.

De administratione & periculo tutorum, & curatorum, qui gesserint vel non, & de agentibus, vel conveniendis, uno vel pluribus.

Dig. Lib. 26. Tit. 7.

Tit. IX.

De auctoritate & consensu tutorum & curatorum.

Dig. Lib. 26. Tit. 8.

Tit. X.

Quando ex facto tutoris, vel curatoris minores agere, vel conveniri possunt.

Dig. Lib. 26. Tit. 9.

Tit. XI.

De suspectis tutoribus, & curatoribus.

Dig. Lib. 26. Tit. 10.

Tit. XII.

De excusationibus.

Dig. Lib. 27. Tit. 1.

Tit. XIII.

Ubi pupillus educari, vel morari debeat, & de alimentis, ei præstandis.

Dig. Lib. 27. Tit. 2.

Tit. XIV.

De tutelæ, & rationibus distrahendis, & utili curationis causa actione.

Dig. Lib. 27. Tit. 3.

Tit. XV.

De contraria tutelæ, & utili actione.

Dig. Lib. 27. Tit. 4.

Tit. XVI.

De eo, qui pro tutore, prove curatore negotia gessit.

Dig. Lib. 27. Tit. 5.

Tit. XVII.

Quod falso tutore auctore gestum esse dicatur.

Dig. Lib. 27. Tit. 6.

Tit. XVIII.

De fidejussoribus, & nominatoribus, & heredibus tutorum & curatorum.

Dig. Lib. 27. Tit. 7.

Tit. XIX.

De magistratibus conveniendis.

Dig. Lib. 27. Tit. 8.

Tit. XX.

De rebus eorum, qui sub tutela, vel cura sunt, sine decreto non alienandis vel supponendis.

Dig. Lib. 27. Tit. 9.

Tit. XXI.

De curatoribus furioso, & aliis extra minores
dandis.

Dig. Lib. 27. Tit. 10.

SECTIO IV.

DE STATU DIGNITATIS. *)

TITULUS UNICUS.

De his, qui notantur infamia.

Dig. Lib. 3. Tit. 2.

LIB. III.

Jus rerum.

SECTIO I.

DE JURE RERUM GENERATIM.

Tit. I.

De divisione rerum & qualitate.

Dig. Lib. 1. Tit. 8.

Tit. II.

Ne quid in loco sacro fiat.

Dig. Lib. 43. Tit. 6.

Tit. III.

De locis, & itineribus publicis.

Dig. Lib. 43. Tit. 7.

*) *L. 5. §. 1. D. de extraord. cognit.* „Existimatio est dignitatis illæfæ status, legibus ac moribus comprobatus.“ Add. Car. Christoph. *Hofacker* elementa juris civilis Rom. §. 174.

Tit. IV.

Ne quid in loco publico, vel itinere fiat.

Dig. Lib. 43. Tit. 8.

Tit. V.

De loco publico fruendo.

Dig. Lib. 43. Tit. 9.

Tit. VI.

De via publica, & si quid in ea factum esse dicatur.

Dig. Lib. 43. Tit. 10.

Tit. VII.

De via publica, & itinere publico reficiendo.

Dig. Lib. 43. Tit. 11.

Tit. VIII.

De fluminibus, ne quid in flumine publico, ripave ejus fiat, quo pejus navigetur.

Dig. Lib. 43. Tit. 12.

Tit. IX.

Ne quid in flumine publico fiat, quo aliter aqua fluat, atque uti priore æstate fluxit.

Dig. Lib. 43. Tit. 13.

Tit. X.

Ut in flumine publico navigare liceat.

Dig. Lib. 43. Tit. 14.

Tit. XI.

De ripa munienda.

Dig. Lib. 43. Tit. 15.

Tit. XII.

De jure fisci.

Dig. Lib. 49. Tit. 14.

Tit. XIII.

De administratione rerum ad civitates pertinentium.

Dig. Lib. 50. Tit. 8.

Tit. XIV.

De operibus publicis.

Dig. Lib. 50. Tit. 10.

SECTIO II.

DE POSSESSIONE.

Tit. I.

De acquirenda, vel amittenda possessione.

Dig. Lib. 41. Tit. 2.

Tit. II.

De usurpationibus, & usucapionibus.

Dig. Lib. 41. Tit. 3.

Tit. III.

Pro emptore.

Dig. Lib. 41. Tit. 4.

Tit. IV.

Pro herede, vel pro possessore,

Dig. Lib. 41. Tit. 5.

Tit. V.

Pro donato.

Dig. Lib. 41. Tit. 6.

Tit. VI.

Pro derelicto.

Dig. Lib. 41. Tit. 7.

Tit. VII.

Pro legato.

Dig. Lib. 41. Tit. 8.

Tit. VIII.

Pro dote.

Dig. Lib. 41. Tit. 9.

Tit. IX.

Pro suo.

Dig. Lib. 41. Tit. 10.

Tit. X.

De diversis temporalibus præscriptionibus, & de
accessionibus possessionum.*Dig. Lib. 44. Tit. 3.*

Tit. XI.

De interdictis, five extraordinariis actionibus, quæ
pro his competunt. *)*Dig. Lib. 43. Tit. 1.*

Tit. XII.

Uti possidetis.

Dig. Lib. 43. Tit. 17.

Tit. XIII.

De utrubi.

Dig. Lib. 43. Tit. 31.

SECTIO III.

DE DOMINIO.

Tit. I.

De acquirendo rerum dominio.

Dig. Lib. 41. Tit. 1.

Tit. II.

De peculio.

Dig. Lib. 15. Tit. 1.

*) *Jul. Pauli. Sent. Recept. Lib. V. Tit. VI. de interdictis, in Ant. Schultingii Jurisprud. Antejust. pag. 453.*

Tit. III.

De castrensi peculio.

Dig. Lib. 49. Tit. 17.

Tit. IV.

Quando de peculio actio annalis est.

Dig. Lib. 15. Tit. 2.

Tit. V.

De rei vindicatione.

Dig. Lib. 6. Tit. 1.

Tit. VI.

Ad exhibendum.

Dig. Lib. 10. Tit. 4.

Tit. VII.

De Publiciana in rem actione.

Dig. Lib. 6. Tit. 2.

Tit. VIII.

Si ager vectigalis, id est, emphyteuticarius pe-
tatur.*Dig. Lib. 6. Tit. 3.*

Tit. IX.

De superficiebus.

Dig. Lib. 43. Tit. 18.

Tit. X.

Finium regundorum.

Dig. Lib. 10. Tit. 1.

Tit. XI.

De novi operis nuntiatione.

Dig. Lib. 39. Tit. 1.

Tit. XII.

De cloacis.

Dig. Lib. 43. Tit. 23.

Tit. XIII.

Quod vi, aut clam.

Dig. Lib. 43. Tit. 24.

Tit. XIV.

De remissionibus.

Dig. Lib. 43. Tit. 25.

Tit. XV.

De damno infecto, & de sugrundis & protectionibus.

Dig. Lib. 39. Tit. 2.

Tit. XVI.

De aqua, & aquæ pluviae arcendæ.

Dig. Lib. 39. Tit. 3.

Tit. XVII.

De mortuo inferendo, & sepulcro ædificando.

Dig. Lib. 11. Tit. 8.

Tit. XVIII.

De arboribus cædendis.

Dig. Lib. 43. Tit. 27.

Tit. XIX.

De glande legenda.

Dig. Lib. 43. Tit. 28.

SECTIO IV.

DE JURE SERVITUTIS.

Tit. I.

De usufructu, & quemadmodum quis utatur fruatur.

Dig. Lib. 7. Tit. 1.

Tit. II.

Quibus modis ususfructus, vel usus amittitur.

Dig. Lib. 7. Tit. 4.

Tit. III.

De usufructu earum rerum, quæ usu consumuntur, vel minuuntur.

Dig. Lib. 7. Tit. 5.

Tit. IV.

Si ususfructus petatur, vel ad alium pertinere negetur.

Dig. Lib. 7. Tit. 6.

Tit. V.

De operis servorum.

Dig. Lib. 7. Tit. 7.

Tit. VI.

De usu, & habitatione.

Dig. Lib. 7. Tit. 8.

Tit. VII.

Usufructuarius quemadmodum caveat.

Dig. Lib. 7. Tit. 9.

Tit. VIII.

De servitutibus.

Dig. Lib. 8. Tit. 1.

Tit. IX.

De servitutibus prædiorum urbanorum.

Dig. Lib. 8. Tit. 2.

Tit. X.

De servitutibus prædiorum rusticorum.

Dig. Lib. 8. Tit. 3.

Tit. XI.

Communia prædiorum urbanorum, & rusticorum.

Dig. Lib. 8. Tit. 4.

Tit. XII.

Si servitus vindicetur, vel ad alium pertinere negetur.

Dig. Lib. 8. Tit. 5.

Tit. XIII.

Quemadmodum servitutes amittuntur.

Dig. Lib. 8. Tit. 6.

Tit. XIV.

De itinere, actuque privato.

Dig. Lib. 43. Tit. 19.

Tit. XV.

De aqua cottidiana, & æstiva.

Dig. Lib. 43. Tit. 20.

Tit. XVI.

De rivis.

Dig. Lib. 43. Tit. 21.

Tit. XVII.

De fonte.

Dig. Lib. 43. Tit. 22.

SECTIO V.

DE JURE PIGNORIS.

Tit. I.

De pignoratitia actione, vel contra.

Dig. Lib. 13. Tit. 7.

Tit. II.

De pignoribus & hypothecis, & qualiter ea contrahantur, & de pactis eorum.

Dig. Lib. 20. Tit. 1.

Tit. III.

In quibus causis pignus, vel hypotheca tacite contrahitur.

Dig. Lib. 20. Tit. 2.

Tit. IV.

Quæ res pignori, vel hypothecæ datæ, obligari non possunt.

Dig. Lib. 20. Tit. 3.

Tit. V.

Qui potiores in pignore, vel hypotheca habeantur, & de his, qui in priorum creditorum locum succedunt.

Dig. Lib. 20. Tit. 4.

Tit. VI.

De distractione pignorum, & hypothecarum,

Dig. Lib. 20. Tit. 5.

Tit. VII.

Quibus modis pignus, vel hypotheca solvitur.

Dig. Lib. 20. Tit. 6.

SECTIO VI.

DE JURE HEREDITARIO.

CAPUT I.

DE SUCCESSIONE TESTAMENTARIA EX JURE CIVILI.

Tit. I.

Qui testamenta facere possunt, & quemadmodum testamenta fiant.

Dig. Lib. 28. Tit. 1.

Tit. II.

**De liberis & posthumis, heredibus instituendis,
vel exheredandis.**

Dig. Lib. 28. Tit. 2.

Tit. III.

De injusto, rupto, irrito facto testamento.

Dig. Lib. 28. Tit. 3.

Tit. IV.

**De his, quæ in testamento delentur, inducuntur,
vel inscribuntur.**

Dig. Lib. 28. Tit. 4.

Tit. V.

De heredibus instituendis.

Dig. Lib. 28. Tit. 5.

Tit. VI.

De vulgari & pupillari substitutione.

Dig. Lib. 28. Tit. 6.

Tit. VII.

De conditionibus institutionum.

Dig. Lib. 28. Tit. 7.

Tit. VIII.

De jure deliberandi.

Dig. Lib. 28. Tit. 8.

Tit. IX.

De testamento militis.

Dig. Lib. 29. Tit. 1.

Tit. X.

De acquirenda vel omittenda hereditate.

Dig. Lib. 29. Tit. 2.

Tit. XI.

Testamenta quemadmodum aperiantur, inspiciantur, & describantur.

Dig. Lib. 29. Tit. 3.

Tit. XII.

De tabulis exhibendis. *)

Dig. Lib. 43. Tit. 5.

Tit. XIII.

Si quis omissa causa testamenti, ab iutestato, vel alio modo possideat hereditatem.

Dig. Lib. 29. Tit. 4.

Tit. XIV.

De Senatusconsulto Silaniano, & Claudiano, quorum testamenta ne aperiantur.

Dig. Lib. 29. Tit. 5.

Tit. XV.

Si quis aliquem testari prohibuerit, vel coëgerit.

Dig. Lib. 29. Tit. 6.

Tit. XVI.

De jure codicillorum.

Dig. Lib. 29. Tit. 7.

Tit. XVII.

De legatis, & fideicommissis.

Dig. Lib. 30. Lib. 31. Lib. 32.

Tit. XVIII.

De annuis legatis, & fideicommissis.

Dig. Lib. 33. Tit. 1.

D

*) Hunc titulum cum priori cohærere, patet ex L. 2. §. 8. D. Testam. quemadm. aper.

Tit. XIX.

De usu, & usufructu, & redditu, & habitatione
& operis per legatum vel fideicommissum
datis.

Dig. Lib. 33. Tit. 2.

Tit. XX.

De usufructu accrescendo.

Dig. Lib. 7. Tit. 2.

Tit. XXI.

De servitute legata.

Dig. Lib. 33. Tit. 3.

Tit. XXII.

De dote prælegata.

Dig. Lib. 33. Tit. 4.

Tit. XXIII.

De optione vel electione legata.

Dig. Lib. 33. Tit. 5.

Tit. XXIV.

De tritico, vino, vel oleo legato.

Dig. Lib. 33. Tit. 6.

Tit. XXV.

De instructo, vel instrumento legato.

Dig. Lib. 33. Tit. 7.

Tit. XXVI.

De peculio legato.

Dig. Lib. 33. Tit. 8.

Tit. XXVII.

De penu legata.

Dig. Lib. 33. Tit. 9.

Tit. XXVIII.

De supellectile legata.

Dig. Lib. 33. Tit. 10.

Tit. XXIX.

De alimentis, vel cibariis legatis.

Dig. Lib. 34. Tit. 1.

Tit. XXX.

**De auro, argento, mundo, ornamentis, unguen-
tis, veste, vel vestimentis, & statuis legatis.**

Dig. Lib. 34. Tit. 2.

Tit. XXXI.

De liberatione legata.

Dig. Lib. 34. Tit. 3.

Tit. XXXII.

**De adimendis, vel transferendis legatis vel fidei-
commisis.**

Dig. Lib. 34. Tit. 4.

Tit. XXXIII.

De his, quæ pœnæ causa relinquuntur.

Dig. Lib. 34. Tit. 6.

Tit. XXXIV.

De his, quæ pro non scriptis habentur.

Dig. Lib. 34. Tit. 8.

Tit. XXXV.

De his, quæ ut indignis auferuntur.

Dig. Lib. 34. Tit. 9.

Tit. XXXVI.

**De conditionibus, & demonstrationibus, & causis,
& modis eorum, quæ in testamento scri-
buntur.**

Dig. Lib. 35. Tit. 1.

Tit. XXXVII.**Ad legem Falcidiam.***Dig. Lib. 35. Tit. 2.***Tit. XXXVIII.****Si cui plus, quam per legem Falcidiam licuerit,
legatum esse dicetur.***Dig. Lib. 35. Tit. 3.***Tit. XXXIX.****Ad Senatusconsultum Trebellianum.***Dig. Lib. 36. Tit. 1.***Tit. XL.****Quando dies legatorum vel fideicommissorum cedat.***Dig. Lib. 36. Tit. 2.***Tit. XLI.****Quando dies ususfructus legati cedat.***Dig. Lib. 7. Tit. 3.***Tit. XLII.****Ut legatorum seu fideicommissorum servandorum
causa caveatur.***Dig. Lib. 36. Tit. 3.***Tit. XLIII.****Ut in possessionem legatorum vel fideicommissorum
servandorum causa esse liceat.***Dig. Lib. 36. Tit. 4.*

C A P U T I I.

DE SUCCESSIONE TESTAMENTARIA EX JURE
PRÆTORIO.

Tit. I.

De bonorum possessionibus.

Dig. Lib. 37. Tit. 1.

Tit. II.

Si tabulæ testamenti extabunt.

Dig. Lib. 37. Tit. 2.

Tit. III.

De bonorum possessione furioso, infanti, muto,
furdo, cæco competente.

Dig. Lib. 37. Tit. 3.

Tit. IV.

De bonorum possessione contra tabulas.

Dig. Lib. 37. Tit. 4.

Tit. V.

De legatis præstandis, contra tabulas bonorum
possessione petita.

Dig. Lib. 37. Tit. 5.

Tit. VI.

De jungendis cum emancipato liberis ejus.

Dig. Lib. 37. Tit. 8.

Tit. VII.

De ventre in possessionem mittendo, & curatore
ejus.

Dig. Lib. 37. Tit. 9.

Tit. VIII.

De Carboniano edicto.

Dig. Lib. 37. Tit. 10.

Tit. IX.

De bonorum possessionibus secundum tabulas.

Dig. Lib. 37. Tit. 11.

Tit. X.

Si a parente quis manumissus sit.

Dig. Lib. 37. Tit. 12.

Tit. XI.

De bonorum possessione ex testamento militis.

Dig. Lib. 37. Tit. 13.

CAPUT III.

DE SUCCESSIONE AB INTESTATO EX JURE CIVILI
VETERI.

Tit. I.

De suis, & legitimis heredibus. *)

Dig. Lib. 38. Tit. 16.

*) Vide *Ulpiani* Fragm. Tit. XXVI. de legitimis heredi-
bus; in *Ant. Schultingii* Jurisprud. Ante-Justin. pag.
664.

Tit. II.

Ad Senatusconsultum Tertullianum, & Orphit-
tianum.

Dig. Lib. 38. Tit. 17.

C A P U T I V.

DE SUCCESSIONE AB INTESTATO EX JURE CIVILI NO-
VO, SEU SECUNDUM JUSTINIANI NOVELLAM
CXVIII.

Tit. I.

De fuccefsione descendentium.

Tit. II.

De fuccefsione adfcendentium, fratrum fororumque
bilateralium, & horum, harumve liberorum.

Tit. III.

De fuccefsione fratrum fororumque unilateralium,
& horum, harumve liberorum.

Tit. IV.

De fuccefsione reliquorum collateralium.

Tit. V.

De fuccefsione extraordinaria.

CAPUT V.

DE SUCCESSIONE AB INTESTATO EX JURE PRÆTORIO.

Tit. I.

Si tabulæ testamenti nullæ exstabant, unde liberi.

Dig. Lib. 38. Tit. 6.

Tit. II.

Unde legitimi.

Dig. Lib. 38. Tit. 7.

Tit. III.

Unde cognati.

Dig. Lib. 38. Tit. 8.

Tit. IV.

De successorio edicto.

Dig. Lib. 38. Tit. 9.

Tit. V.

Unde vir & uxor.

Dig. Lib. 38. Tit. 11.

Tit. VI.

De veteranorum & militum fuccefsione.

Dig. Lib. 38. Tit. 12.

Tit. VII.

Quibus non competit bonorum possessio.

Dig. Lib. 38. Tit. 13.

Tit. VIII.

Ut ex legibus Senatusve consultis bonorum possessio detur.

Dig. Lib. 38. Tit. 14.

Tit. IX.

Quis ordo in possessionibus servetur.

Dig. Lib. 38. Tit. 15.

C A P U T V I.

DE HEREDITATIS VINDICATIONE.

Tit. I.

De hereditatis petitione.

Dig. Lib. 5. Tit. 3.

Tit. II.

Si pars hereditatis petatur.

Dig. Lib. 5. Tit. 4.

Tit. III.

De possessoria hereditatis petitione.

Dig. Lib. 5. Tit. 5.

Tit. IV.

De fideicommissaria hereditatis petitione.

Dig. Lib. 5. Tit. 6.

Tit. V.

De inofficioso testamento.

Dig. Lib. 5. Tit. 2.

E

Tit. VI.

Familiae erciscundae.

Dig. Lib. 10. Tit. 2.

Tit. VII.

De collatione.

Dig. Lib. 37. Tit. 6.

Tit. VIII.

De dotis collatione.

Dig. Lib. 37. Tit. 7.

Tit. IX.

Quorum bonorum.

Dig. Lib. 43. Tit. 2.

Tit. X.

Quod legatorum.

Dig. Lib. 43. Tit. 3.

LIB. IV.

Jus obligationis.

SECTIO I.

DE JURE OBLIGATIONIS GENERATIM.

Tit. I.

De obligationibus & actionibus.

Dig. Lib. 44. Tit. 7.

Tit. II.

De duobus reis constituendis.

Dig. Lib. 45. Tit. 2.

Tit. III.

De usuris, & fructibus, & causis, & omnibus
accessionibus, & mora.*Dig. Lib. 22. Tit. 1.*

Tit. IV.

De conditione ex lege. *)

Dig. Lib. 13. Tit. 2.

Tit. V.

De conditione triticaria.

Dig. Lib. 13. Tit. 3.

Tit. VI.

De eo, quod certo loco dari oportet.

Dig. Lib. 13. Tit. 4.

SECTIO II.

DE OBLIGATIONIBUS EX CONVENTIONE. **)

E 2

*) De veteri conditionis significatu vid. *Jac. Gothofredus*
ad *Cod. Theod. Tom. I. pag. 112.*

**) *L. 1. §. 3. D. de pactis.* „Conventionis verbum gene-
rale est, ad omnia pertinens, de quibus negotii con-
trahendi, transigendique causa consentiunt, qui inter
se agunt.“

CAPUT I.

DE OBLIGATIONIBUS EX CONTRACTU.

Tit. I.

De rebus creditis, si certum petetur, & de conditione.

Dig. Lib. 12. Tit. 1.

Tit. II.

De nautico fœnore.

Dig. Lib. 22. Tit. 2.

Tit. III.

Commodati, vel contra.

Dig. Lib. 13. Tit. 6.

Tit. IV.

De precario. *)

Dig. Lib. 43. Tit. 26.

Tit. V.

Depositi, vel contra.

Dig. Lib. 16. Tit. 3.

Tit. VI.

Mandati, vel contra.

Dig. Lib. 17. Tit. 1.

*) L. 1. §. 3. D. h. T. „Et est simile commodato.“ Add. J. Pauli sent. recept. lib. V. Tit. VI. §. 10. apud Schulting in Jurisprud. Antejust. pag. 461.

Tit. VII.

Pro socio.

Dig. Lib. 17. Tit. 2.

Tit. VIII.

Communi dividundo.

Dig. Lib. 10. Tit. 3.

Tit. IX.

De contrahenda emptione, & de pactis inter emptorem & venditorem compositis, & quæ res venire non possunt.

Dig. Lib. 18. Tit. 1.

Tit. X.

De in diem additione.

Dig. Lib. 18. Tit. 2.

Tit. XI.

De lege commissoria.

Dig. Lib. 18. Tit. 3.

Tit. XII.

De hereditate, vel actione vendita.

Dig. Lib. 18. Tit. 4.

Tit. XIII.

De rescindenda venditione, & quando licet ab emptione discedere.

Dig. Lib. 18. Tit. 5.

Tit. XIV.

De periculo, & commodo rei venditæ.

Dig. Lib. 18. Tit. 6.

Tit. XV.

De actionibus empti & venditi.

Dig. Lib. 19. Tit. 1.

Tit. XVI.

De ædilitio edicto, & redhibitione, & quanti minoris.

Dig. Lib. 21. Tit. 1.

Tit. XVII.

De evictionibus, & duplæ stipulatione.

Dig. Lib. 21. Tit. 2.

Tit. XVIII.

De exceptione rei venditæ, & traditæ.

Dig. Lib. 21. Tit. 3.

Tit. XIX.

De nundinis,

Dig. Lib. 50. Tit. 11.

Tit. XX.

De proxeneticis.

Dig. Lib. 50. Tit. 14.

Tit. XXI.

Locati conducti.

Dig. Lib. 19. Tit. 2.

Tit. XXII.

De migrando.

Dig. Lib. 43. Tit. 32.

Tit. XXIII.

De Salviano interdicto.

Dig. Lib. 43. Tit. 33.

Tit. XXIV.

De æstimatoria.

Dig. Lib. 19. Tit. 3.

Tit. XXV.

De rerum permutatione.

Dig. Lib. 19. Tit. 4.

Tit. XXVI.

De præscriptis verbis, & in factum actionibus.

Dig. Lib. 19. Tit. 5.

Tit. XXVII.

De conditione causa data, causa non secuta.

Dig. Lib. 12. Tit. 4.

Tit. XXVIII.

De verborum obligationibus.

Dig. Lib. 45. Tit. 1.

C A P U T I I.

DE OBLIGATIONIBUS, ALIENO NOMINE
CONTRACTIS. *)

Tit. I.

De fidejussoribus & mandatoribus.

Dig. Lib. 46. Tit. 1.

*) L. 1. §. 8. D. de Oblig. & Act. „Sed aut proprio no-
mine quisque obligatur, aut alieno.“

Tit. II.

De stipulationibus Prætoriiis.

Dig. Lib. 46. Tit. 5.

Tit. III.

Ad Senatusconsultum Vellejanum.

Dig. Lib. 16. Tit. 1.

CAPUT III.

DE OBLIGATIONIBUS EX PACTO.

Tit. I.

De pactis.

Dig. Lib. 2. Tit. 14.

Tit. II.

De transactionibus.

Dig. Lib. 2. Tit. 15.

Tit. III.

De receptis, qui arbitrium receperunt, ut sententiam dicant.

Dig. Lib. 4. Tit. 8.

Tit. IV.

De pecunia constituta.

Dig. Lib. 13. Tit. 5.

Tit. V.

De donationibus.

Dig. Lib. 39. Tit. 5.

Tit. VI.

De mortis causa donationibus & capionibus.

Dig. Lib. 39. Tit. 6.

Tit. VII.

De pollicitationibus.

Dig. Lib. 50. Tit. 12.

SECTIO III.

DE OBLIGATIONIBUS EX DELICTO.

Tit. I.

De privatis delictis.

Dig. Lib. 47. Tit. 1.

Tit. II.

De furtis.

Dig. Lib. 47. Tit. 2.

Tit. III.

De conditione furtiva.

Dig. Lib. 13. Tit. 1.

Tit. IV.

De tigno juncto.

Dig. Lib. 47. Tit. 3.

Tit. V.

Si is, qui testamento liber esse jussus erit, post mortem domini, ante aditam hereditatem furripuisse aut corrupisse quid dicatur.

Dig. Lib. 47. Tit. 4.

F

Tit. VI.

Furti adversus nautas, caupones, stabularios.

Dig. Lib. 47. Tit. 5.

Tit. VII.

Arborum furtim caesarum.

Dig. Lib. 47. Tit. 7.

Tit. VIII.

De vi bonorum raptorum, & de turba.

Dig. Lib. 47. Tit. 8.

Tit. IX.

De vi, & de vi armata.

Dig. Lib. 43. Tit. 16.

Tit. X.

Ad legem Juliam de vi privata. *)

Dig. Lib. 48. Tit. 7.

Tit. XI.

De incendio, ruina, naufragio, rate, nave
expugnata.*Dig. Lib. 47. Tit. 9.*

Tit. XII.

Ad legem Aquiliam.

Dig. Lib. 9. Tit. 2.

Tit. XIII.

De injuriis, & famosis libellis.

Dig. Lib. 47. Tit. 10.

*) Conf. *Ant. Schultingii Jurisprudencia Antejust.* pag. 522.

Tit. XIV.

De calumniatoribus.

Dig. Lib. 3. Tit. 6.

Tit. XV.

De servo corrupto.

Dig. Lib. 11. Tit. 3.

Tit. XVI.

De fugitivis.

Dig. Lib. 11. Tit. 4.

Tit. XVII.

De aleatoribus.

Dig. Lib. 11. Tit. 5.

Tit. XVIII.

Si menfor falsum modum dixerit.

Dig. Lib. 11. Tit. 6.

Tit. XIX.

De conditione ob turpem, vel injustam causam.

Dig. Lib. 12. Tit. 5.

Tit. XX.

De publicanis, & vectigalibus, & commissis.

Dig. Lib. 39. Tit. 4.

Tit. XXI.

De litigiosis.

Dig. Lib. 44. Tit. 6.

 SECTIO IV.

DE OBLIGATIONIBUS EX VARIIS CAUSARUM,
FIGURIS.

CAPUT I.

DE OBLIGATIONIBUS QUASI EX CONTRACTU.

Tit. I.

De negotiis gestis.

Dig. Lib. 3. Tit. 5.

Tit. II.

De religiosis, & sumptibus funerum, & ut funus
ducere liceat. *)

Dig. Lib. 11. Tit. 7.

Tit. III.

De conditione indebiti.

Dig. Lib. 12. Tit. 6.

Tit. IV.

De conditione sine causa.

Dig. Lib. 12. Tit. 7.

*) L. 1. D. h. T. „Qui propter funus aliquid impendit,
cum defuncto contrahere creditur, non cum herede.“

Tit. V.

De lege Rhodia de jactu. *)

Dig. Lib. 14. Tit. 2.

CAPUT II.

DE OBLIGATIONIBUS QUASI EX DELICTO.

Tit. I.

Nautæ, caupones, stabularii, ut recepta restituant.

Dig. Lib. 4. Tit. 9.

Tit. II.

De his, qui effuderint, vel dejecerint.

Dig. Lib. 9. Tit. 3.

CAPUT III.

DE OBLIGATIONIBUS EX ALIENO FACTO. **)

Tit. I.

Si quadrupes pauperiem fecisse dicatur.

Dig. Lib. 9. Tit. 1.

*) Jactum, navis levandæ causa factum, non inepte negotiorum gestionem irregularem vocat *Lud. God. Madihn Princip. jur. Rom. Part. I. §. 263.* Add. *Gust. Hugonis Geschichte des Röm. Rechts §. 175.*

**) Eodem pæne divisionis fundamento jam usus erat *Arnoldus Vinnius Jurisprudentiæ contractæ five partitionum*

Tit. II.

De noxalibus actionibus.

Dig. Lib. 9. Tit. 4.

Tit. III.

Si familia furtum fecisse dicatur.

Dig. Lib. 47. Tit. 6.

Tit. IV.

De exercitoria actione.

Dig. Lib. 14. Tit. 1.

Tit. V.

De institoria actione.

Dig. Lib. 14. Tit. 3.

Tit. VI.

De tributoria actione.

Dig. Lib. 14. Tit. 4.

Tit. VII.

Quod cum eo, qui in aliena potestate est, negotium gestum esse dicetur.

Dig. Lib. 14. Tit. 5.

Tit. VIII.

De Senatusconsulto Macedoniano.

Dig. Lib. 14. Tit. 6.

num juris civilis lib. II. cap. 57. Si quis vero hasce obligationes illis accensere malit, quæ vel quasi ex contractu, vel quasi ex delicto nasci dicuntur, haud equidem repugnaverim.

Tit. IX.

De in rem verso.

Dig. Lib. 15. Tit. 3.

Tit. X.

Quod jussu,

Dig. Lib. 15. Tit. 4.

SECTIO V.

DE MODIS TOLLENDI OBLIGATIONEM.

C A P U T I.

DE MODIS, QUIBUS IPSO JURE TOLLITUR
OBLIGATIO.

Tit. I.

De compensationibus.

Dig. Lib. 16. Tit. 2.

Tit. II.

De novationibus, & delegationibus.

Dig. Lib. 46. Tit. 2.

Tit. III.

De solutionibus, & liberationibus.

Dig. Lib. 46. Tit. 3.

Tit. IV.

De acceptilatione.

Dig. Lib. 46. Tit. 4.

C A P U T II.

DE MODIS, QUIBUS PER EXCEPTIONEM TOLLITUR
OBLIGATIO.

Tit. I.

De exceptionibus, præscriptionibus, & præjudiciis.

Dig. Lib. 44. Tit. 1.

Tit. II.

De exceptione rei judicatæ.

Dig. Lib. 44. Tit. 2.

Tit. III.

De doli mali, & metus exceptione.

Dig. Lib. 44. Tit. 4.

Tit. IV.

Quarum rerum actio non datur.

Dig. Lib. 44. Tit. 5.

C A P U T I I I.

DE MODIS, QUIBUS PER ACTIONEM TOLLITUR
OBLIGATIO. *)

Tit. I.

De in integrum restitutionibus.

Dig. Lib. 4. Tit. 1.

Tit. II.

Quod metus causa gestum erit.

Dig. Lib. 4. Tit. 2.

Tit. III.

De dolo malo.

Dig. Lib. 4. Tit. 3.

Tit. IV.

De minoribus viginti quinque annis.

Dig. Lib. 4. Tit. 4.

Tit. V.

De capite minutis.

Dig. Lib. 4. Tit. 5.

Tit. VI.

Ex quibus causis maiores viginti quinque annis in
integrum restituuntur.

Dig. Lib. 4. Tit. 6.

G

*) Conf. *Dan. Nettelbladt* Systema elem. jurispr. positiv.
Germ. communis §. 351. & *Ant. Frid. Just. Thibaut*
System des Pandekten - Rechts II. Band §. 1186.

Tit. VII.

De alienatione, judicii mutandi causa, facta.

Dig. Lib. 4. Tit. 7.

L I B. V.

Jus judicarium.

SECTIO I.

DE JUDICIIS CIVILIBUS. *)

Tit. I.

De jurisdictione.

Dig. Lib. 2. Tit. 1.

Tit. II.

De officio ejus, cui mandata est jurisdictio.

Dig. Lib. 1. Tit. 21.

Tit. III.

Quod quisque juris in alterum statuerit, ut ipse eodem jure utatur.

Dig. Lib. 2. Tit. 2.

Tit. IV.

Si quis jus dicenti non obtemperaverit.

Dig. Lib. 2. Tit. 3.

Tit. V.

De in jus vocando.

Dig. Lib. 2. Tit. 4.

*) Cicero pro A. Cæcina: Omnia judicia, aut distrahenda-
rum controversiarum, aut puniendorum malefactorum
„causa reperta sunt.“

Tit. VI.

Si quis in jus vocatus non ierit, five quis eum
vocaverit, quem ex edicto non debuerit.

Dig. Lib. 2. Tit. 5.

Tit. VII.

In jus vocati ut eant, aut satis, vel cautum dent.

Dig. Lib. 2. Tit. 6.

Tit. VIII.

Ne quis eum, qui in jus vocabitur, vi eximat.

Dig. Lib. 2. Tit. 7.

Tit. IX.

Qui satisdare cogantur, vel jurato promittant, vel
suæ promissioni committantur.

Dig. Lib. 2. Tit. 8.

Tit. X.

Si ex noxali causa agatur, quemadmodum
caveatur.

Dig. Lib. 2. Tit. 9.

Tit. XI.

De eo, per quem factum erit, quo minus quis
in judicio sistat.

Dig. Lib. 2. Tit. 10.

Tit. XII.

Si quis cautionibus, in judicio sistendi causa factis,
non obtemperaverit,

Dig. Lib. 2. Tit. 11.

Tit. XIII.

De feriis, & dilationibus, & diversis temporibus.

Dig. Lib. 2. Tit. 12.

Tit. XIV.

De edendo.

Dig. Lib. 2. Tit. 13.

Tit. XV.

De interrogationibus in jure faciendis, & interrogatoriis actionibus.

Dig. Lib. 11. Tit. 1.

Tit. XVI.

De confessis. *)

Dig. Lib. 42. Tit. 2.

Tit. XVII.

De postulando.

Dig. Lib. 3. Tit. 1.

Tit. XVIII.

De procuratoribus, & defensoribus.

Dig. Lib. 3. Tit. 3.

Tit. XIX.

Judicatum solvi.

Dig. Lib. 46. Tit. 7.

Tit. XX.

Ratam rem haberi, & de ratihabitione.

Dig. Lib. 46. Tit. 8.

Tit. XXI.

Quod cujuscunque universitatis nomine, vel contra eam agatur.

Dig. Lib. 3. Tit. 4.

*) De discrimine inter confessionem in jure, & in judicio factam vid. *Ant. Schultingii Jurisprud. Ante-Justin.* pag. 448.

Tit. XXII.

**De extraordinariis cognitionibus, & si judex litem
suam fecisse diceretur.**

Dig. Lib. 50. Tit. 13.

Tit. XXIII.

**De judiciis, & ubi quisque agere, vel conveniri
debeat.**

Dig. Lib. 5. Tit. 1.

Tit. XXIV.

De quibus rebus ad eundem judicem eatur.

Dig. Lib. 11. Tit. 2.

Tit. XXV.

De probationibus, & præsumptionibus.

Dig. Lib. 22. Tit. 3.

Tit. XXVI.

De fide instrumentorum, & amissione eorum.

Dig. Lib. 22. Tit. 4.

Tit. XXVII.

De testibus.

Dig. Lib. 22. Tit. 5.

Tit. XXVIII.

**De jurejurando five voluntario, five necessario,
five judiciali.**

Dig. Lib. 12. Tit. 2.

Tit. XXIX.

De in litem jurando.

Dig. Lib. 12. Tit. 3.

Tit. XXX.

De re judicata, & de effectu sententiarum, & de interlocutionibus.

Dig. Lib. 42. Tit. 1.

Tit. XXXI.

De cessione bonorum.

Dig. Lib. 42. Tit. 3.

Tit. XXXII.

Quibus ex causis in possessionem eatur.

Dig. Lib. 42. Tit. 4.

Tit. XXXIII.

Ne vis fiat ei, qui in possessionem missus erit.

Dig. Lib. 43. Tit. 4.

Tit. XXXIV.

De rebus auctoritate judicis possidendis, vel vendendis. *)

Dig. Lib. 42. Tit. 5.

Tit. XXXV.

De separationibus.

Dig. Lib. 42. Tit. 6.

Tit. XXXVI.

De curatore bonis dando.

Dig. Lib. 42. Tit. 7.

*) In Vulgata & Haloandri lectione hic sequitur titulus: *De privilegiis creditorum*. Vid. Corpus juris civilis, ex recens. Georg. Christ. Gebauer Tom. I. pag. 874.

Tit. XXXVII.

Quæ in fraudem creditorum facta sunt, ut resti-
tuantur.

Dig. Lib. 42. Tit. 8.

Tit. XXXVIII.

De appellationibus & relationibus.

Dig. Lib. 49. Tit. 1.

Tit. XXXIX.

A quibus appellari non licet.

Dig. Lib. 49. Tit. 2.

Tit. XL.

Quis a quo appelletur.

Dig. Lib. 49. Tit. 3.

Tit. XLI.

Quando appellandum sit, & intra quæ tempora.

Dig. Lib. 49. Tit. 4.

Tit. XLII.

De appellationibus recipiendis, vel non.

Dig. Lib. 49. Tit. 5.

Tit. XLIII.

De libellis dimissoriis, qui Apostoli dicuntur.

Dig. Lib. 49. Tit. 6.

Tit. XLIV.

Nihil innovari appellatione interposita.

Dig. Lib. 49. Tit. 7.

 Tit. XLV.

Quæ sententiæ sine appellatione rescindantur.

Dig. Lib. 49. Tit. 8.

Tit. XLVI.

An per alium causæ appellationum reddi possunt. *)

Dig. Lib. 49. Tit. 9.

Tit. XLVII.

Si tutor vel curator, magistratus creatus appellaverit.

Dig. Lib. 49. Tit. 10.

Tit. XLVIII.

Eum, qui appellaverit, in Provincia defendi.

Dig. Lib. 49. Tit. 11.

Tit. XLIX.

Apud eum, a quo appellatur, aliam causam agere compellendum.

Dig. Lib. 49. Tit. 12.

Tit. L.

Si pendente appellatione mors intervenerit.

Dig. Lib. 49. Tit. 13.

*) *Jul. Pauli Sent. Recept. Lib. V. Tit. 35. de reddendis causis Appellationum, in Schultingii Jurisprud. Antequst. pag. 534.*

SECTIO II.

DE JUDICIIS CRIMINALIBUS.

Tit. I.

De extraordinariis criminibus.

Dig. Lib. 47. Tit. 11.

Tit. II.

De sepulcro violato.

Dig. Lib. 47. Tit. 12.

Tit. III.

De concussione.

Dig. Lib. 47. Tit. 13.

Tit. IV.

De abigeis.

Dig. Lib. 47. Tit. 14.

Tit. V.

De prævaricatione.

Dig. Lib. 47. Tit. 15.

Tit. VI.

De receptatoribus.

Dig. Lib. 47. Tit. 16.

Tit. VII.

De furibus balneariis.

Dig. Lib. 47. Tit. 17.

Tit. VIII.

De effraCTORIBUS, & expilatoribus.

Dig. Lib. 47. Tit. 18.

Tit. IX.

Expilatæ hereditatis.

Dig. Lib. 47. Tit. 19.

Tit. X.

Stellionatus.

Dig. Lib. 47. Tit. 20.

Tit. XI.

De termino moto.

Dig. Lib. 47. Tit. 21.

Tit. XII.

De popularibus actionibus.

Dig. Lib. 47. Tit. 23.

Tit. XIII.

De publicis judiciis.

Dig. Lib. 48. Tit. 1.]

Tit. XIV.

De accusationibus, & inscriptionibus.

Dig. Lib. 48. Tit. 2.

Tit. XV.

De custodia, & exhibitione reorum.

Dig. Lib. 48. Tit. 3.

Tit. XVI.

Ad legem Juliam Majestatis.

Dig. Lib. 48. Tit. 4.

Tit. XVII.

Ad legem Juliam de adulteriis coërcendis.

Dig. Lib. 48. Tit. 5.

Tit. XVIII.

Ad legem Juliam de vi publica.

Dig. Lib. 48. Tit. 6.

Tit. XIX.

Ad legem Corneliam de ficariis, & veneficiis.

Dig. Lib. 48. Tit. 8.

Tit. XX.

De lege Pompeja de parricidiis.

Dig. Lib. 48. Tit. 9.

Tit. XXI.

De lege Cornelia de falsis, & de Senatusconsulto
Liboniano, *)

Dig. Lib. 48. Tit. 10.

H 2

*) Vocatur etiam *lex Cornelia testamentaria*. Vid. *Ant. Schultingii Jurisprud. Antejust.* pag. 513. & *Jo. Aug. Ernesti Clavis Ciceroniana* pag. 14.

Tit. XXII.

De lege Julia repetundarum.

Dig. Lib. 48. Tit. 11.

Tit. XXIII.

De lege Julia de annona.

Dig. Lib. 48. Tit. 12.

Tit. XXIV.

Ad legem Juliam Peculatus, & de sacrilegiis &
de residuis.*Dig. Lib. 48. Tit. 13.*

Tit. XXV.

De lege Julia Ambitus.

Dig. Lib. 48. Tit. 14.

Tit. XXVI.

De lege Fabia de plagiariis. *)

Dig. Lib. 48. Tit. 15.

Tit. XXVII.

Ad Senatusconsultum Turpillianum, & de aboli-
tionibus criminum.*Dig. Lib. 48. Tit. 16.*

*) Conf. *Codex Theodos.* Lib. IX. Tit. XVIII. ibique *Jac. Gothofredus* Tom. III. pag. 173. edit. *Ritteri.*

Tit. XXVIII.

De requirendis, vel absentibus damnandis.

Dig. Lib. 48. Tit. 17.

Tit. XXIX.

De quæstionibus.

Dig. Lib. 48. Tit. 18.

Tit. XXX.

De pœnis.

Dig. Lib. 48. Tit. 19.

Tit. XXXI.

De bonis damnatorum.

Dig. Lib. 48. Tit. 20.

Tit. XXXII.

**De bonis eorum, qui ante sententiam vel mortem
sibi consciverunt, vel accusatorem corruperunt.**

Dig. Lib. 48. Tit. 21.

Tit. XXXIII.

De interdictis, & relegatis, & deportatis.

Dig. Lib. 48. Tit. 22.

Tit. XXXIV.

De sententiam passis, & restitutis.

Dig. Lib. 48. Tit. 23.

Tit. XXXV.

De cadaveribus punitorum.

Dig. Lib. 48. Tit. 24.

MAN.

M A N T I S S A.

VERSUS MEMORIALES
INSIGNIORES QUASDAM JURIS REGULAS COM-
PLECTENTES.

AD TIT. DE JUSTITIA ET JURE.

Glossatorum methodus interpretandi leges.

Præmitto, scindo, summo, casumque figuro,
Perlego, do causas, connoto & objicio.

Uberior hujus distichi explicatio habetur in *Brachylogo ju-
ris civilis* ex edit. *Henr. Christ. Senckenbergii* append.
pag. 39.

Difficultas studii juridici.

Qui cupit immensi perplexa volumina juris
Discere, nec rabulæ munus habere foro,
Plumbeus hunc podex, argentea pera, metallo
Et caput e chalybis frigidiora decent.

In Juris doctores vitio creatos.

In Institutis comparo vos brutis,
 In Digestis nihil potestis,
 In Codice scitis modice,
 In Novellis comparamini asellis;
 Et tamen creamini doctores,
 O tempora, o mores!

Vid. Georg. Tob. Pistorii Thesaurus Paroemiarum Germanico-jurid. cent. III. pag. 315.

AD TIT. DE RITU NUPTIARUM.

Impedimenta matrimonii impedientia.

Sacratum tempus, vetitum, sponsalia, votum,
 Impediunt fieri, permittunt facta teneri.

Impedimenta matrimonii dirimentia.

Error, conditio, votum, cognatio, crimen,
 Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas,
 Si sis affinis, si forte coire nequibis,
 Si parochi & duplicis desit praesentia testis,
 Si mulier sit rapta, loco nec reddita tuto:
 Haec facienda vetant connubia, facta retractant.

Accuratam horum versuum enodationem inprimis exhibent
Plac. Boeckhn Comment. in jus Canonic. Lib. IV. Tit. VI. §. 2. seq. & *Paul. Jos. a Riegger* Instit. Jurisprud. eccl. Part. IV. §. 90 & 100.

AD TIT. DE AGNOSC. ET AL. LIBERIS.

Obligatio matris ad lactandum.

Mater alit puerum trimum, trimoque minorem;
 Majorem vero, pascere patris erit.

Huic disticho ansam dedit L. 9. Cod. de patr. potest. Ceterum conf. *Ulpiani* fragm. Tit. XVI. §. I. in *Ant. Schultingii* Jurisprud. Antejust. pag. 613.

AD TIT. DE ADOPT. ET EMANCIPAT.

Casus, quibus pater invitus liberos emancipare cogitur.

Sævitia immanis, lenociniumque parentis,
 Conditio, & merces, damnosaque adoptio pubis.

Horum versuum explicationem sistit *Joach. Hoppius* Comment. ad Inst. Just. Lib. I. Tit. XII. §. X.

AD TIT. DE EXCUSATIONIBUS.

Causæ, a tutela excusantes.

Natorum, ac onerum numerus, professio & ætas,
 Paupertas & honos, lex priva, absentia, morbus,
 Adde inimicitias, litemque & pleraque habebis.

Alios hujus argumenti versus, sed oppido infictos refert.
Petr. Müller ad *Struvii* Syntagma exercit. 31. Thes.
 56.

AD TIT. DE DIVISIONE RERUM ET QUALITATE.

Quibus modis res nullius fiat.

Censura, facto, natura, tempore, casu,
Res in nullius dicitur esse bonis.

Hosce versiculos explicat *Lud. Aug. Würffel* in Jurisprud.
civ. definit. §. 77.

AD TIT. DE USURP. ET USUCAP.

Quid ad usucapionem requiratur.

Non usucapies, nisi sint tibi talia quinque:
Recta fides, *) justus titulus, res non vitiosa,
Et per legitimum durans possessio tempus.

Vulgaris versiculus ejusdem argumenti.

Res habilis, titulus, fides, possessio, tempus.

Ast in voce *fides* primam syllabam produci, Prisciani leges
vetant.

AD TIT. DE LIB. ET POSTH. HERED. INSTIT. VEL
EXHERED.*Quantitas portionis legitimæ.*

Quatuor aut infra natis dant jura trientem;
Semissem vero dant natis quinque vel ultra.
Arbitrium sequitur substantia cetera patris.

*) *Recta fides* comitum poterat mala nostra levare:
Ditata est spoliis perfida turba meis.

Ovid. ex ponto L. II, ep. VII.

Iustæ causæ exheredandi liberos.

Bis septem ex causis exheres filius esto;
 Si patrem feriat, vel maledicat ei;
 Carcere conclusum si negligat, aut furiosum;
 Criminis accuset, vel paret insidias;
 Si dederit damnum grave; si nec ab hoste redemit;
 Testarive vetet, se societve magis.
 Si mimos sequitur, vitiatve cubile paternum;
 Non orthodoxus, filia si meretrix.

Iustæ causæ exheredandi parentes.

Ex octo causis fas est excludere patrem,
 Si natum accusat capitalis criminis, aut se
 Adjungit nurui, vitæque est infidiatus;
 Testari prohibet natum, matrique venenum
 Præparat, inclusum si carcere, vel furiosum
 Negligit, aut veram contemnit Religionem.

Alios ejusdem argumenti versiculos recitat *Petr. Müllerus*
 ad Struvii Syntagm. jur. civil. exercit. 32. th. 33.

Iustæ causæ exheredandi fratres.

Personæ turpi debet tunc cedere frater,
 Si fratrem accuset capitis, tentetve necare;
 Vel si jacturam rerum illi moverit umquam,

AD TIT. QUANDO DIES LEGAT. VEL FIDEICOMMISS.
CĒDAT.

Annua si debes, tunc inspicias caput anni;
Anno si debes, in fine teneberis anni.

*Quatuor classes successionis ab intestato secundum
Novellam 118.*

Descendens omnis succedit in ordine primo;
Ascendens propior, germanus, filius ejus;
Ex uno junctus latere, & quoque filius ejus.
Hi juncti in stirpes succedunt, in capita autem
Juncti ascendentes, fratrum proles quoque sola.
Denique proximior reliquorum quisque superstes.

AD TIT. DE OBLIGAT. ET ACTIONIB.

Actiones bonæ fidei.

Vendas, atque loces, aliena negotia tractes,
Accipias focium, mandatum depositumque,
Utendum, pignus, permuta, tutor & esto,
Divide communem massam, aut quam sumis ut heres,
Defunctum cape, præscriptum quodque æstimat alter.
In cunctis rectæ fidei tamen usque memento.

AD TIT. AD S^CTUM VELLEJANUM.

In quibus casibus mulier hoc S^Cto se tueri nequeat.

Casibus in denis mulier spondendo tenetur;
Pro dote & pro libertate, renuntiet, & si
Decipiat; pretium capiat, caveatve secundo,
Debenti si succedat, si debita cepit;
Si minor est credens; si propria commoda gessit.

AD TIT. DE DONATIONIBUS.

Ex quibus causis donatio revocari possit.

Restitui donata placet: si verbera primo,
Aut grave donanti dedecus intulerit,
Struxerit insidias vitæ, dederit grave damnum,
Aut si pactorum vult temerare fidem.

Alii versus ejusdem argumenti.

Ingratum faciunt atrox injuria, damnum,
Impia dextra, fides fracta, pericla necis.

AD TITULOS DE DELICTIS ET POENIS.

Concurfus ad alterius delictum.

Jussio, consilium, consensus, palpo, recursus,
Participans, mutus, non obstans, non mani-
festans.

Rei suo in vitio plectendi.

Per quod quis peccat, per idem punitur & idem.

Conf. *Püttmanni* advers. jur. univ. Lib. I. Cap. II.

AD TIT. DE NOXALIBUS ACTIONIBUS.

Noxia delictum, delinquens noxa vocatur.

Vid. §. 1. Inst. de noxal. act.

AD TIT. DE EDENDO.

Quid libellus continere debeat.

Quis, quid, coram quo, quo jure petatur, & a
quo,

Recte compositus quisque libellus habet.

AD TIT. DE POSTULANDO.

Advocatorum prudentia in exigendis honorariis.

Dum ægrotus infirmatur,

Et processus ventilatur,

Studeas accipere.

Nam ægroto relevato,

Et processu terminato,

Nemo curat solvere.

AD TIT. DE JUREJURANDO.

Jusjurandum calumniæ.

Illud juretur, quod lis sibi iusta videtur;
Et si quæretur, verum non inficietur;
Nil promittatur; nec falsa probatio detur:
Ut lis tardetur, dilatio nulla petatur.

FINIS.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF CHARLES THE FIRST

IN WHICH ARE CONTAINED THE

REMARKABLE EVENTS OF HIS

REIGN, AND THE

REASONABLE

OF THE

Zauner, Judas Thaddäus,

Conspectus iuris digestorum

Salisburgum 1804

J.rom.c. 352

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10566116-5